

ten het voedselgebied geraken, waarheen ze de weg niet kunnen (of durven) terugvinden. Ongetwijfeld staat daarmee de „ondefinieerbare” voedselbrij in verband; de maaginhoud wijst m.i. op een zekere tijd van vasten, waardoor slechts diatomeeën en andere hardschalige diertjes nog kans geven op een grove determinatie. Voor zover meegedeeld betreffen alle strandingen jonge ♂ exemplaren. Overigens is over de voortplanting nagenoeg niets bekend.

In het meergenoemde tijdschrift „London News” worden enkele gevallen vermeld, waarin de vreedzame reus gevaarlijk bleek voor de vissers. Zo sprong ten noorden van Engeland eens een *Cetorhinus* op een vissersbootje, waarbij drie van de vijf inzittenden om 't leven kwamen, en een ander maal sloeg zulk een haai de schroef van een vissersboot stuk.

Cetorhinus maximus schijnt zich bij voorkeur op te houden in de nabijheid van de knooppunten der getijgolven, zoals die ten N. van Schotland en ten W. van Ierland voorkomen (o.a. ten W. van Achill Island; 10° W.L. 54° N.B.). Op die knooppunten is het water door de uit verschillende richtingen aanrollende golven in voortdurende, kolkende beweging en daar verzamelt zich het planktonvoedsel. De haaien troepen bijeen op rustige plekjes in de omgeving, waar ze, aan de oppervlakte liggend, niets doen dan voedsel happen.

De max. afmetingen (13 m), die men opgeeft van *Cetorhinus*, moeten volgens Ehrenbaum overdreven worden geacht. Zeker is echter, dat exemplaren tot 9¼ m zijn waargenomen.

Het exemplaar van Oost-Kapelle is het tiende dat van onze kust wordt vermeld, bij navraag van Drs v. d. Feen bleek van de Belgische kust geen enkele stranding of vangst bekend.

Hier volgen de meldingen uit de Fauna van Nederland. (6 ex.) aangevuld met die uit „Het Zeepaard” Jg. 10, No. 1. 15 Juni 1950.

1. 1821 geen vindplaats of datum noch afmeting (Schlegel).
2. Callantsoog (8-10-'36) 3 m 30.
3. Zandvoort-IJmuiden (25-11-'36)
3 m 55.
4. Cadzand (5-11-'37) ± even groot (!)
5. Omgeving Borkum (1-11-'35) 3 m 47.
6. Castricum (17-11-'40) 3 m 75.
7. Scheveningen (10-10-'48) 3 m 87
(J. v. Niel).
8. Noordwijkerhout (11-11-'48) staat
van ontbinding; kop ontbrak.
9. IJmuiden (16-11-'48) geen gegevens.
10. Oost-Kapelle (11-4-'50) 5 m 50.
11. ¹⁾

Hieruit blijkt, voor zover de gegevens strekken, dat het Oost-Kapelle exemplaar de grootste afmetingen had en dank zij het werk van Drs v. d. Feen het best onderzochte mag worden genoemd.

EEN FRAAIE TAND VAN EEN REUZENHAAI UIT HET TERTIAIR

B. J. J. R. WALRECHT.

Het voorgaande artikel geeft aanleiding tot een korte mededeling over de vondst van een fossiele haaietand. Deze werd opgevist in de Everdingen (Wester-

Schelde bij Terneuzen; datum onbekend). De vinder is de heer D. Bom, oesterkweker in Yerseke, die de tand heeft geschonken aan een familielid ter plaatse, die mij in de

¹⁾ 25 Oct. 1950 strandde bij Domburg nog een ex. van 3.37 m (dezelfde parasieten als bij 10.)

gelegenheid stelde een tekening er van te vervaardigen.

In de titel van dit artikeltje komt ten tweeden male de naam reuzenhaai voor. Verwarring van elkaar totaal vreemde soorten kan dus welhaast niet uitblijven.

In het vorige artikel ontvingen nl. reeds *Cetorhinus* en *Rhinodon* de naam reuzenhaai.

De derde reuzenhaai (*Carcharodon megalodon*) kwam voor in het Tertiair, is dus thans uitgestorven. Hij moet veel groter zijn geweest dan de grootste der thans levende haaien en bovendien geen planktoneter maar een roofhaai. Hiervan leggen de geweldige tanden getuigenis af. Welk een enorme lengte dit dier moet hebben kunnen bereiken is maar bij benadering te schatten. Men noemt getallen tot 90 meter, naar analogie van de soorten roofhaaien, die thans nog leven en veel kleiner tanden bezitten.

De afbeelding hiernaast toont de bovengenoemde tand natuurgetrouw op halve grootte. De afmeting grenst aan de maximaal daarvoor opgegeven maat, is 14 cm over het midden gemeten, van hoek tot hoek 16 cm. Waarschijnlijk is deze tand dus een van de mooiste en best geconserveerde die in Nederland zijn gevonden. Van der Lijn (Keienboek) vermeldt ze ook als fossielen in zwerfstenen.

De plaats, waar de tand is opgevest, staat bekend als een vindplaats van vele merkwaardige fossielen, w.o. Mammouthstanden en -kiezen en zelfs hele schedels, ge-

Een fraaie tand van een reuzenhaai uit het Tertiair.

weldige wervels. Vele dezer kan men in het Museum van het Zeeuws Genootschap te Middelburg bewonderen. Jammer dat vele andere dezer fossielen door gebrek aan „waarde” voor de vissers, als onwelkome „vangsten” overboord worden gesmeten.

Er zou veel te zeggen zijn voor een wetenschappelijk goed uitgeruste expeditie naar dit terrein. De eigenaar van de tand is o.a. ook de bezitter van een fossiele dolfinnschedel (*Choneziphius planirostris* (Cuv.)) en van een tweede minder goed bewaarde tand van *Carcharodon megalodon*.

OVER DUIKERS EN MUZIKANTEN ONDER WATER

R. H. COBBEN.

I.

Voor elke natuurliefhebber, die in het nieuwe jaar weer de oude klanken van vorige jaren terugvindt tussen het nieuwe

groen, rond geurende bloesems, op takjes, overall rondom hem tot hoog in de lucht, is deze hergeboorte steeds weer een heer-